

LIETUVOS ŪKININKŲ SĄJUNGA

LR žemės ūkio ministerijai

2023-04-12 Nr. 23-04/135

Kopija:
LR Seimo Kaimo reikalų komitetui

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO SUBJEKTŲ, PERKANČIŲ IR PARDUODANČIŲ ŽALIAJĄ PIENĄ, NESĄŽININGŲ VEIKSMŲ DRAUDIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos ūkininkų sąjunga (toliau – LŪS) susipažino su Teisės aktų informacinėje sistemoje derinimui patalpintu Lietuvos Respublikos ūkio subjektų, perkančių ir parduodančių žalią pieną, nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymas) teikiame savo narių pastabas su siūlymais, į kuriuos tikimės, kad bus atsižvelgta:

- 1) Būtina Įstatymo 2 straipsnį papildyti sąvokų apibrėžimais kas tai yra: ***derybinė atstovaujanti grupė, priemokos, priedai***.
- 2) Kad nesimaišytų su pristatymo būdais, reikėtų žodį „pristatytą“ Įstatyme visur pakeisti į „***parduodamą***“ pieną.
- 3) Siūlome 3 straipsnio 3 punktą taisyti sekančiais:

Tuo atveju, kai kaina nustatoma 2.2. papunktyje apibrėžtu būdu, sutarties šalys gali pasirinkti, kokiais rodikliais remtis apskaičiuojant žalio pieno pirkimo kainą, sudarant pieno pirkimo-pardavimo sutartį, tačiau bent vienas iš šių rodiklių turi būti tiesiogiai susijęs su pieno gamybos sąnaudomis ir atspindėti pieno gamybai reikalingų išteklių kainų pokyčius. Objektivių (viešų statistinių rodiklių) rodiklių sistemą, kuri turi būti pagrįsta atitinkamomis pieno ir pieno produktų rinkos kainomis, gamybos sąnaudomis bei maisto tiekimo grandinės tyrimais, ir Rodiklių reikšmių viešinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministras“.

- 4) Siūlome 3 straipsnio 4 punkto dalį taisyti sekančiais: *Žalio pieno pirkėjas gali mokėti priemokas už geresnius žalio pieno kokybės rodiklius nei nustatyti pagrindiniai kokybės reikalavimai viršijančius žalio pieno kokybės rodiklius<...>*

- 5) Siūlome 3 straipsnio 5 punktą papildyti žodžiu „*Žalio pieno pirkėjas, jei taiko priemokas ir priedus, turi parengti, patvirtinti ir viešai paskelbti priemonų ir priedų mokėjimo tvarką <...>*“ Ir prašome aiškiai apibrėžti viešą skelbimą, nurodant, kad toks skelbimas būtų skelbiamas vienoje vietoje Vyriausybės įgaliotų institucijų tinklalapyje.
- 6) Siūlome panaikinti 3 straipsnio 7 punktą, kadangi jis prieštarauja Įstatymo projekto 3 straipsnio 5 punktui, kuriame apibrėžta tvarka, pagal kurią žalio pieno pirkėjas turi parengti ir pavišinti taikomas priemokas ir priedus, o nuoskaitų tvarka yra detalizuota pieno supirkimo taisyklėse.
- 7) Siūlome 3 straipsnio 10 punktą tikslinti ir taisyti: „*Žalio pieno pirkėjas ir žalio pieno pardavėjas ar pardavėjams atstovaujanti grupė sutaria dėl žalio pieno pirkimo kainos, kuri, įvertinus pieno surinkimo kaštus, gali būti skirtinga tik pagal pieno pristatymo pieno pirkėjui būdą <...>*
- 8) Siūlome Įstatymo 4 straipsnį papildyti penkiais papildomais punktais:
- 7) *nepagrįstai mažinti pieno pirkimo kainą (netaikoma, jei kaina nustatoma 3 straipsnio 2.2. papunktyje apibrėžtu būdu);*
- 8) *mažinti pieno pirkimo kainą dažniau kaip kas du iš eilės einančius reguliariai parduodamo pieno tiekimo laikotarpius (netaikoma, jei kaina nustatoma 3 straipsnio 2.2. papunktyje apibrėžtu būdu);*
- 9) *nustatyti kainą pagal perkamo pieno kiekį;*
- 10) *taikyti skirtingą kainą, perkant žalią pieną pristatomą pagal tą patį pieno pristatymo pieno pirkėjui būdą (netaikoma, jei kaina nustatoma 3 straipsnio 2.2. papunktyje apibrėžtu būdu);*
- 11) *vienašališkai nutraukti sutartį arba pakeisti esmines sutarties sąlygas nesilaikant 1 mėnesio įspėjimo termino.*
- 9) Siūlome Įstatymą papildyti nauju straipsniu išdėstant sekančiai: **5 straipsnis. Reikalavimas pagrįsti žalio pieno pirkimo kainos mažinimą**
1. *Pieno pirkėjas, norėdamas mažinti daugiau negu 5 procentiniais punktais pieno pirkimo kainą, nustatytą pieno pirkimo–pardavimo sutartyje, arba per vieną kalendorinį mėnesį sudarydamas naują pieno pirkimo–pardavimo sutartį su tuo pačiu pieno pardavėju, privalo pagrįsti šios kainos mažinimą ir šį pagrindimą pateikti Agentūrai.*
2. *Agentūra, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro patvirtintu tvarkos aprašu, per 8 darbo dienas įvertinusi pagal šio straipsnio 1 dalį pieno pirkėjo pateiktą pieno pirkimo kainos mažinimo pagrindumą, priima sprendimą dėl pieno pirkimo kainos sumažinimo daugiau negu 5 procentiniais punktais pagrindumo.*

3. Jeigu Agentūra šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priima sprendimą, kad pieno pirkimo kainos sumažinimas daugiau negu 5 procentiniais punktais yra nepagrįstas, pieno pirkėjui draudžiama mažinti pieno pirkimo–pardavimo sutartyje nustatytą pieno pirkimo kainą.

4. Šis 5 straipsnis netaikomas, jei kaina nustatoma 3 straipsnio 2.2. papunktyje apibrėžtu būdu.

10) Siūlome 6 straipsnį **Draudžiamų nesąžiningų veiksmų priežiūros institucijos ir jų funkcijos** papildyti punktu: 5) vertina pieno pardavėjų ir pieno pirkėjų sudarytų pieno pirkimo-pardavimo sutarčių atitikimą ir vykdymą Įstatymui, Pieno supirkimo taisyklėms ir kitiems teisėms aktams bei teikia rekomendacijas apie nustatytus pažeidimus; Remiantis šiuo punktu Agentūra galėtų teikti konsultacijas prieš sudarant pirkimo pardavimo sutartį, kad nebūtų pažeistas šis naujas įstatymas.

11) Siūlome į Įstatymą įtraukti skaidrumą didinančias priemones, t.y. pieno supirkėjams Agentūrai teikti informaciją apie pieno supirkimo kainas, išdėstant sekančiai:

8 straipsnis. Pieno rinkos skaidrumą didinančios priemonės

Siekiant sustiprinti pieno pardavėjų derybines galias ir didinti pieno rinkos skaidrumą, valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras turi teisę iš pieno pirkėjų rinkti ir skelbti informaciją apie vidutines kalendorinio mėnesio pieno pirkimo kainas pagal kiekvieną pieno pirkėją, jas išskiriant pagal pieno pristatymo būdą (pienas pristatomas į pieno supirkimo punktą, pienas paimamas tiesiogiai iš ūkio iš specializuoto pieno šaldytuvo, pienas pristatomas tiesiogiai į pieno perdirbimo įmonę) ir (ar) pagal iš pieno pardavėjų nupirkto pieno kiekį. Šios informacijos rinkimo, naudojimo ir skelbimo tvarką tvirtina žemės ūkio ministras.

12) Siūlome nustatyti sankciją už Agentūrai pieno kainos neteikimą: Už šio įstatymo 8 straipsnio nustatytos informacijos neteikimą pieno pirkėjui skiriama bauda nuo vieno tūkstančio iki penkių tūkstančių eurų.

Pirmininkas

Raimundas Juknevičius

Jovita Motiejūnienė, 8-614-24842